

NORGES HØYESTERETT

Den 23. oktober 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Matheson og Arntzen i

HR-2015-02127-U, (sak nr. 2015/1870), sivil sak, anke over beslutning:

A

B

(advokat Wenche Løset)

mot

X kommune

(advokat Øystein Remme)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til behandling av anke over tingrettens dom i sak om overprøving av vedtak av fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker etter lov om barneverntjenester, jf. tvisteloven § 36-10 tredje ledd.
- (2) Den 13. januar 2015 traff Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Oppland og Hedmark vedtak om omsorgsovertakelse og plassering i fosterhjem for C, født 00.00.2014. Cs foreldre ble gitt samvær tre ganger i året i en time hver gang, under tilsyn. C hadde da allerede vært akutt plassert i midlertidig fosterhjem siden oktober 2014.
- (3) Foreldrene til C – A og B – begjærte rettslig overprøving av fylkesnemndas vedtak av 13. januar 2015, jf. lov om barneverntjenester § 7-24.
- (4) Gjøvik tingrett avsa 3. juni 2015 dom med slik domsslutning:

"Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Oppland og Hedmarks vedtak av 13. januar 2015 i sak 14/363 stadfestes."
- (5) A og B anket til Eidsivating lagmannsrett, som 1. september 2015 traff beslutning med slik

slutning:

"Det gis ikke samtykke til at anken fremmes."

- (6) I beslutningen refererer lagmannsretten innholdet i de vilkårene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd det er vist til i anken dit. Deretter heter det:

"Lagmannsretten har vurdert om det er grunnlag for å gi samtykke, men finner at ingen av vilkårene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd for å kunne gi samtykke til at anken fremmes er oppfylt."

- (7) Utover dette har lagmannsretten ikke gitt noen begrunnelse.
- (8) *A og B* har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling. Det er i hovedsak gjort gjeldende:
- (9) Lagmannsretten har ikke gitt en begrunnelse. Dessuten er vilkårene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav a og c oppfylt. To sakkyndige var tidligere i saken oppnevnt av barneverntjenesten. Det er helt sentralt i begge relasjoner at det ikke ble oppnevnt noen nøytral sakkyndig for tingretten.
- (10) *A og B* har nedlagt slik påstand:

- "1. Eidsivating lagmannsretts beslutning av 01.09.15 oppheves, og ankesaken for lagmannsretten fremmes.**
- 2. X kommune ved barneverntjenesten tilpliktes å betale sakens omkostninger med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer."**

- (11) *X kommune* har tatt til motmæle, og har i hovedsak anført:
- (12) Lagmannsrettens beslutning er korrekt. Begrunnelsen er tilfredsstillende. Ingen av vilkårene for å gi samtykke til ankebehandling er oppfylt. Under behandlingen i tingretten var det enighet om at saken var forsvarlig og tilstrekkelig opplyst, og det var ingen av partene som begjærte oppnevning av sakkyndig. Ingenting tyder på at ikke tingretten har hatt et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag.
- (13) *X kommune* har nedlagt slik påstand:

"Anken forkastes."

- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder lagmannsrettens beslutning om å nekte samtykke til anke etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd. For så vidt gjelder spørsmålet om de lovbestemte vilkår for å gi samtykke til ankebehandling er oppfylt, har utvalget full kompetanse, jf. Rt. 2014 side 1034 med videre referanser.
- (15) Etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav c kan lagmannsretten samtykke til ankebehandling dersom den finner "vesentlige svakheter ved tingrettens avgjørelse eller saksbehandling", herunder da selve resultatet, begrunnelsen eller det faktiske og rettslige avgjørelsesgrunnlaget, jf. Rt. 2014 side 1034 avsnitt 16. Samme sted fremhever ankeutvalget at ved vurderingen skal lagmannsretten se eventuelle svakheter i sammenheng, og det heter videre:

"Bestemmelsen i § 36-10 tredje ledd bokstav c skal altså forstås slik at lagmannsretten har kompetanse til å gi samtykke til ankebehandling dersom det til saksbehandlingen eller avgjørelsen knytter seg spesielle forhold som med tyngde taler for at slikt samtykke blir gitt."

- (16) I avsnitt 18 i nevnte kjennelse peker Høyesteretts ankeutvalg dessuten på at det som regel vil være slik "at dersom det først konstateres at tingrettens saksbehandling eller avgjørelse lider av 'vesentlige svakheter', så følger det at det også bør gis samtykke til ankebehandling."
- (17) Høyesteretts ankeutvalg har, som nevnt, full kompetanse ved prøvingen av vilkårene for ankesamtykke etter § 36-10 tredje ledd. Men lovens ordning er at det er lagmannsrettene som skal foreta vurderingen i første omgang. Lagmannsrettene skal derfor, i lys av kravet til forsvarlig saksbehandling, begrunne sine beslutninger om å nekte samtykke så langt dette trengs for å sikre og vise at spørsmålet om å nekte samtykke til ankebehandling er reelt og forsvarlig vurdert, jf. Rt. 2013 side 1217 avsnitt 13 og Rt. 2013 side 1418 avsnitt 18.
- (18) I anken til lagmannsretten har foreldrene vist til flere konkrete forhold som man mener må innebære at det er vesentlige svakheter ved tingrettens avgjørelse og saksbehandling. Det er imidlertid ut fra lagmannsrettens, helt korte og generelt formulerte, beslutning hverken mulig å se *om* lagmannsretten har oppfattet hva foreldrene konkret gjorde gjeldende som grunnlag for at samtykke burde gis etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav c, eller *hvorfor* lagmannsretten har kunnet konkludere med at det som ble gjort gjeldende likevel ikke utgjorde vesentlige svakheter ved tingrettens avgjørelse eller saksbehandling.
- (19) Lagmannsrettens beslutning bør da oppheves.
- (20) Sakskostnader skal ikke tilkjennes, jf. tvisteloven § 36-8.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G:

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: